

РЕШЕНИЕ

№ 5315

гр. София, 16.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 16.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **2138** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Д. В. З., ЕГН [ЕГН], срещу Решение № 2153-21-240/20.12.2023г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалба срещу Разпореждане № 61005257043/84 от 24.10.2023г., издадено от длъжностно лице по пенсионното осигуряване.

С жалбата се иска отмяна на обжалвания акт, като се излагат съображения, че в хода на контролното производство директорът на ТП на НОИ С. – град не е обсъдил противоречията в издадените спрямо жалбоподателя разпореждания от 03.06.2022 г. и 24.10.2023 г.

В съдебно заседание жалбоподателят е представляван от адв. Л., която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендира присъждане на разноски, за които е представен списък.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С. – град, чрез юрк. П., моли жалбата да бъде отхвърлена, позовавайки се на изложените в административния акт мотиви. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Жалбоподателят Д. З. е подал Заявление вх. № 2113-21-837/17.02.2022 г. (л.14), с което поискал да му бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по

чл. 69б, ал. 1 и ал. 2 КСО.

След извършена преценка относно правото на пенсия е издадено Разпореждане № [ЕГН]/38 от 03.06.2022 г. (л.59), с което е отказано отпускането на исканата пенсия. Посочено е, че жалбоподателят няма право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.69б, ал.2 от КСО, тъй като няма 15 години осигурителен стаж от втора категория; няма право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и по чл.68, ал.1-2 от КСО, тъй като няма изискуемите 39 години и 02 месеца осигурителен стаж и необходимата възраст за мъжете през 2022г. – 64 години и 05 месеца. В разпореждането е посочено, че не е зачетен осигурителния стаж, положен във фирма С. „Мостстрой“ АД за периода 20.01.1982 г. – 31.12.1991 г.

С последващо заявление вх. № 2113-21-6520/07.09.2023 г. (л. 60) жалбоподателят отново е поискал отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Към приложените документи е представено решение от 30.05.2023 г. по гр. д. № 64751/2022 г. по описа на СРС (л. 65), с което е признато за установено, че за периода 20.01.1982 г. до 11.10.1993 г. жалбоподателят е бил в трудово правоотношение и е полагал труд в „Мостстрой“ АД. Решението е влязло в сила на 15.07.2023 г.

С оглед правилното определяне на категорията труд и на общата продължителност на спорния стаж е изисквана информация от осигурителния архив на ТП на НОИ С. – град с писмо изх. № 1012-21-1122#1/08.11.2023 г. (л.159). В отговор е изпратено писмо вх. № Д012-21-1122#4/18.12.2023 г. (л. 160), в което е посочено, че в отдел „Обединен осигурителен архив“ [населено място] към ТП на НОИ К. е приета разплащателна документация от осигурителя „Мостстрой“ АД, като след направена проверка са открити данни за положения труд от жалбоподателя. Установените данни са за м.01.1982 г. до м.06.1982 г. – цех „Метални конструкции“, няма записана длъжност и звено; за м.07.1982 г. – цех „Метални конструкции“, звено „Шлосери“, няма записана длъжност; за м.08.1982 г. – м. 08.1983 г. – цех „Метални конструкции“, няма записана длъжност; за м. 08.1982 до м.08.1983 г. – цех „Метални конструкции“, няма записана длъжност; за м. 09.1983 до м.12.1990 г. – звено „Стругари“, няма записана длъжност и цех; за м.01.1991г. до м.12.1991 г. поделение „Република“, звено „Стругари“, няма записана длъжност; за м. 01.1997 г. длъжност „Фрезист“, поделение „Република“, звено „Шлосерозаварчици“; за м.02.1997 г. до м.12.1998 г. – длъжност „Шлосер“, поделение „Република“, звено „Шлосерозаварчици“. Според писмото, в Регионален архивен център [населено място] не е налична друга информация, която да дава яснота за вида на положения от лицето труд.

С Разпореждане № [ЕГН]#84/24.10.2023г. (л.98) е отказано отпускането на искана пенсия за осигурителен стаж и възраст. С процесното разпореждане на жалбоподателя е зачетен стаж от втора категория 1 г. 04 м. и 00 дни и от трета категория 38 г. 07 м. и 20 д. Съгласно чл. 104, общият осигурителен стаж, превърнат към трета категория, възлиза на 40 г. 03 м. и 20 д., като сборът на осигурителния стаж и възрастта е 40 г. 03 м. и 20 д. + 62 г. 03 м. 12 д. = 102 т. 07 м. и 02 д. В разпореждането е посочено, че целият осигурителен стаж в С. „Мостстрой“ АД за периода 20.01.1982 г. до 11.10.1993 г. е зачетен от трета категория труд, съгласно чл.104, ал.10 от КСО. Прието е, че на основание чл. 68б, ал. 2 КСО исканата пенсия следва да бъде отказана, тъй като лицето има необходимата възраст, но няма изискуемият осигурителен стаж от втора категория. Също така на основание чл. 68, ал. 1 и 2 КСО е отказано отпускане на пенсия, тъй като лицето не е навършило 64 години и 06 месеца, изискуема за мъжете за 2023 г.

Разпореждането е обжалвано пред директора на ТП на НОИ С. – град с жалба вх. № 1012-21-1122/08.11.2023 г. (л.100), въз основа на която е постановено Решение № 2153-21-240/20.12.2023г. (л.161), с което жалбата е оставена без уважение, а разпореждането е потвърдено.

Решението е връчено на 08.02.2024 г., видно от приложеното на л. 167 известие за доставяне.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е допустима, а по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното и с оглед Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ /л. 174/, съдът намира, че процесното решение на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен орган. Спазено е изискването за форма, като са изложени в достатъчна степен мотивите, обусловили отхвърлянето на подадената пред директора на ТП на НОИ жалба. Потвърденото разпореждане също е издадено от компетентен орган (Заповед № 1015-21-247/04.12.2018 г. – л.99), при спазване изискването за форма и посочване на фактическите и правни основания за издаването му. В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е изпълнил задълженията си по чл. 35 и чл. 36 от АПК, като след подаване на жалбата срещу Разпореждане № [ЕГН]#84/24.10.2023г. е извършил допълнителна проверка в „Обединен осигурителен архив“, [населено място]. От доказателствата по делото е видно, че административният орган е положил необходимите усилия за установяване на релевантните факти и при произнасянето си е взел предвид всички събрани доказателства.

Решението, с което е потвърдено процесното разпореждане, е издадено и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл.68, ал.1 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на възраст 60 години и 10 месеца от жените и 63 години и 10 месеца от мъжете и осигурителен стаж 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година, както следва: 1. до 31 декември 2029 г. възрастта за жените се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2030 г. – с по 3 месеца за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст; 2. до 31 декември 2017 г. възрастта за мъжете се увеличава с 2 месеца, а от 1 януари 2018 г. – с по 1 месец за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст. Съгласно ал.2 от 31 декември 2016 г. осигурителният стаж по ал. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете.

Както и пенсионният орган е посочил, за 2023г. изискуемата възраст за мъжете е 64 години и 06 месеца. Доколкото е безспорно, че жалбоподателят не е достигнал тази възраст, не са налице предпоставките за придобиване на право на пенсия по чл.68, ал.1-2 от КСО, какъвто правилен извод е направило и длъжностното лице по

пенсионното осигуряване.

Основният спорен въпрос е дали жалбоподателят е придобил право на пенсия по чл.68б от КСО, т.е при условията на втора категория труд.

Съгласно чл. 69б, ал. 2, т. 1 КСО лицата, които са работили 15 години при условията на втора категория труд, придобиват право на пенсия при навършена възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете. Съгласно т. 2 на посочената разпоредба от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 60-годишна възраст. С оглед доказателствената тежест жалбоподателят следва да докаже наличието на визираните в нормата предпоставки, а именно наличие на 15 години осигурителен стаж от втора категория.

Основният спорен въпрос по делото е относно категоризирането на трудовия стаж при осигурителя С. „Мостстрой“ ЕООД. Административният орган е изложил съображения, че този стаж следва да се категоризира като положен в условията на трета категория, докато жалбоподателят претендира същият да е от втора категория.

Преценката за категорията труд се извършва на база представените от жалбоподателя документи и приложимите за съответния период норми за категоризацията на труда.

За спорния период това е Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране (ПКТП), отм. ДВ, бр. 123 от 23.10.1998г. В раздел втори от ПКТП са посочени професиите, длъжностите и трудовите дейности, които се категоризират като втора категория труд. От доказателствата по делото се установява, че за посочения период жалбоподателят е упражнявал трудова дейност като „шлосер“ и „фрезист“. Тези професии не попадат в нито една от точките на раздел втори от ПКТП, включително в т. 26. В редакцията до приемането на изменението, обнародвано в ДВ, бр. 58 от 20.07.1990 г, т.26 от ПКТП (отм.) включва торкретисти, работещи по сухия способ и пясъкоструйчици. След посоченото изменение в нея са изброени следните категории работници: строително-монтажни работници (без дърводелец по ремонт и поддържане, стъклар, гипсадгия, дърводелец-паркетчия, работници по подови покрития и настилки, строителен бояджия, тапетадгия и фаянсадгия), работещи непосредствено на обектите от строително-монтажната дейност (включително ново строителство, реконструкция, модернизация и ремонт), във водопроводно, инженерно, мостово, пътно, мелиоративно и минно строителство, монтаж на машини и електро-технологични съоръжения и оборудване, строителство и монтаж на енергийни обекти и съоръжения, както и на съобщителни мрежи и съоръжения в специализираните строителни, монтажни и ремонтни фирми и организации, началник на строителен обект при изграждане на промишлени стоманобетонени комини, машинисти на всички видове строителни и пътни машини, работници по изграждане на специализирани шахтови кладенци тип "Р.", работници в производството на строителна, силикатна, облицовъчна, подова керамика и строителни облицовки, работници в производството на изолационни и хидроизолационни материали: каменинови и киселиноустойчиви изделия, изолационни пана, шистопорит и керамзит, работници, заети в производството на бетонови и стоманобетонени конструкции и изделия, работници, заети в производството и полагането на асфалт и асфалтово-бетонни смеси. Видно от текста, дори след изменението на т.26 същата не обхваща длъжностите „шлосер“ и „фрезист“ /тъй като дотогава в нея попадат само торкретисти, работещи по сухия способ и пясъкоструйчици/, но дори да включваше

изпълняваните от жалбоподателя трудови дейности, то това би било относимо единствено за периодите след 23.07.1990 г., при което жалбоподателят отново не би достигнал 15 години стаж от втора категория.

Следователно, правилно длъжностното лице по пенсионното осигуряване е преценило, че не са изпълнени условията на чл. 68б, ал. 2 КСО поради липсата на изискуемата предпоставка лицето да е работило 15 години при условията на втора категория труд. Този извод не се променя от обстоятелството, че според предходно издаденото Разпореждане № [ЕГН]/38 от 03.06.2022 г. е посочен като зачетен на жалбоподателя осигурителен стаж от втора категория 08 години 02 месеца и 13 дни. Видно от приложената към разпореждането справка /л. 55-57/, този стаж е формиран като сбор за периодите 01.10.1990г.-30.09.1993г. /03г00м00д/, 01.10.1993-11.11.1993г. /00г01м10д/ и 28.11.1994-31.12.1999г. /05г.01м03д/, в които жалбоподателят е работил в „М.“ като шлосер и фрезист. По делото няма данни това разпореждане да е било обжалвано, поради което следва да се приеме, че то е стабилен административен акт и с него е приключило административното производство по заявление вх. № 2113-21-837/17.02.2022г. То обаче по никакъв начин не обвързва органите по пенсионното осигуряване при преценката относно правото на пенсия по повод на последващото подадено заявление с вх. № 2113-21-6520/07.09.2023 г., още повече, че Разпореждане № [ЕГН]/38 от 03.06.2022г. не е преминало пред съдебен контрол, т.е. не е формирана сила на пресъдено нещо.

В обобщение на изложеното, органите по пенсионното осигуряване са направили правилен извод, че Д. В. З. не е придобил право на пенсия и законосъобразно са отказали отпускането на пенсия. Решението на директора на ТП на НОИ С. – град, с което е оставена без уважение жалбата срещу Разпореждане № [ЕГН]#84/24.10.2023г., е изцяло законосъобразно, поради което оспорването следва да бъде отхвърлено.

При този изход на спора следва да бъде уважена претенцията на ответника за юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 143, ал. 3 АПК, във връзка с чл. 37 ЗПП, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. В. З. срещу Решение № 2153-21-240/20.12.2023г. на директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение жалба срещу Разпореждане № 61005257043/84 от 24.10.2023г., издадено от длъжностно лице по пенсионното осигуряване.

ОСЪЖДА Д. В. З. да заплати на Националния осигурителен институт сума в размер 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: